

|               |                                                           |              |                                                               |
|---------------|-----------------------------------------------------------|--------------|---------------------------------------------------------------|
| Datum raad    | 18 september 2025                                         | Zaaknummer   | 2832858                                                       |
| Datum college | 15 juli 2025                                              |              |                                                               |
|               |                                                           | Portefeuille | Ruimtelijke ordening en infrastructuur<br>J.T. van Burgsteden |
| Onderwerp     | Verbetering van de beheer kwaliteit in de openbare ruimte |              |                                                               |

### **Samenvatting**

In 2021 heeft de raad een motie aangenomen waarin werd gevraagd om een onderbouwd voorstel voor een nieuw kwaliteitskader voor het beheer van de openbare ruimte.

In het voorliggende voorstel wordt voorgesteld het beheer en onderhoud van de openbare ruimte in Meerijstad te herijken met een integrale aanpak die gericht is op drie verbeterdoelen: beeldkwaliteit, duurzaamheid en communicatie richting inwoners.

De kwaliteitsvoorstellen omvatten het volgende: extra straatreiniging buiten de bladvalperiode, jaarlijks snijden van graskanten langs verharding en plantvakken, optimalisatie van het onderhoud van sierbeplantingen, biodiversiteitsvriendelijk snoeien, natuurlijke begroeiing van boomspiegels, ecologisch bermbeheer en een proactieve communicatiestrategie over werkwijze en planning.

Deze aanpak beoogt een goede balans tussen hoe de openbare ruimte eruitziet en de ecologische voordelen ervan. Dit helpt mee aan een klimaatbestendige en breed gedragen groene leefomgeving.

De voorstellen zullen gefaseerd worden uitgevoerd om draagvlak te behouden en bij te dragen aan een toekomstbestendige leefomgeving.

### **Relatie met programmabegroting en/of Mijlpalen van Meerijstad**

In de Mijlpalen van Meerijstad is de onderstaande bestuurlijke ambitie geformuleerd (2.2): De openbare ruimte moet aangenaam, schoon, goed onderhouden en veilig zijn, met voldoende groen, waarbij de winkelcentra/publieksruimtes extra uitstraling krijgen.

### **Behandeling in commissie**

11 september 2025



### **Ontwerpbesluit gemeenteraad**

1. De gemeenteraad besluit in te stemmen met de voorstellen ter verbetering van de beheer kwaliteit van de openbare ruimte.
2. De gemeenteraad stelt een incidenteel budget van € 175.000,- voor 2026 en €115.000 voor 2027 beschikbaar voor “verbetering van de beheer kwaliteit in de openbare ruimte
3. De gemeenteraad besluit de incidentele lasten te verwerken in de begroting 2026 en verder.
4. De gemeenteraad stemt in om de voorgestelde aanpak na twee jaar te evalueren.

### **Waarom naar de raad**

De raad heeft dit gevraagd en beslist bovendien over het beleid en de financiële aspecten.

### **Eerder genomen besluiten**

De vaststelling van IBOR op 18 december 2018, het besluit over de motie IBOR van 29 april 2021 en het raadsbesluit van 27 januari 2022.

### **Aanleiding**

Eind april 2021 heeft uw raad een motie aangenomen waarin werd verwezen naar de geconstateerde afwijking van het raadsbesluit IBOR uit 2018. Uw raad wilde toen CROW kwaliteitsniveau B als basisniveau. In deze motie werd aan het college gevraagd om een onderbouwd voorstel voor te leggen voor het kwaliteitskader beheer openbare ruimte, inclusief mogelijke alternatieven, zodat uw raad in staat gesteld wordt een hoger of lager kwaliteitsniveau vast te stellen. Dit is op 27 januari 2022 zijn de alternatieven behandeld en bekrachtigde uw raad tijdens de besluitvorming over de mogelijke alternatieven opnieuw deze wens. Begin februari 2023 is de kaderstelling voor kwaliteit met uw raad besproken in een beeldvormende avond. Daarin is uiteengezet dat naast beeldkwaliteit ook andere aspecten belangrijk zijn, zoals biodiversiteitswaarde, functionele waarde en wet- en regelgeving.

In dit voorstel worden de bijgevoegde kwaliteitsvoorstellen aangeboden voor de besluitvorming.

### **Argumenten**

#### ***1.1 De voorstellen ter verbetering van de beheer kwaliteit gaan verder dan beeldkwaliteit***

Naar aanleiding van de uitkomst van de beeldvormende avond van 9 februari 2023 doen we voorstellen in bredere optiek. Door in te stemmen met het complete pakket, sluiten we goed aan op de (ontwerp) Toekomstvisie Meierijstad 2040 en de opgaven en ambities waar we ook in het beheer en onderhoud van de openbare ruimte mee te maken hebben.

#### ***1.2 De voorstellen dienen ter verbetering van de beleving rondom beeldkwaliteit***

Onze kwaliteitsmonitoring wijst uit dat de beeldkwaliteit op veel vlakken op een hoger niveau is dan het vastgestelde kwaliteitsniveau volgens de CROW. Hier zijn een aantal aandachtspunten op naar voren gekomen vanuit de beleving van onze inwoners. Door gerichte inzet op die aandachtspunten, zorgen we voor verbetering van de totale beleving.

#### ***1.3 De voorstellen dienen tevens ter versterking van biodiversiteit en klimaatrobuustheid***

Om onze opgaven en ambities te bereiken, is het noodzakelijk het biodiversiteitsbeleid en de duurzaamheidsvisie te implementeren in het dagelijkse beheer en onderhoud van de openbare ruimte. Daar komt bij dat er sprake is van afnemende biodiversiteit in landelijk gebied door

intensivering van ruimtegebruik en klimaatverandering. Met de voorstellen die we doen, spelen we hierop in en dragen we bij aan het versterken van de biodiversiteit. Dit uit zich in een vergrote robuustheid van het openbaar groen, verbetering van de bodemkwaliteit en schept zo de voorwaarden voor een duurzame openbare ruimte.

#### *1.4 De voorstellen zijn mede gericht op het verbeteren van de gemeentelijke communicatie*

De inventarisatie laat zien dat het beeld dat sommige inwoners hebben van de openbare ruimte afwijkt van de objectieve resultaten uit onze kwaliteitsmonitoring. Dit komt deels door enkele beeldkwaliteitselementen, maar vooral door een gebrek aan transparantie over de werkwijze, planning en achterliggende keuzes. Door in te zetten op gerichte en gestructureerde communicatie versterken we het begrip en verbeteren we het verwachtingsmanagement.

### **Kantttekeningen**

#### *1.1 Volgens objectieve metingen is de beeldkwaliteit boven de gestelde eisen*

Als we naar de maandelijkse kwaliteitsmonitoring kijken, kunnen we concluderen dat de beeldkwaliteit van de openbare ruimte op een B niveau ligt. Echter, juist de beleving van de inwoner maakt dat een leefomgeving als succesvol en prettig wordt ervaren. Het is dan ook niet voldoende om enkel te kijken naar monitoring, maar ook meldingen en resultaten uit de leefbaarheidsmonitor mee te nemen. Dit is inmiddels meegenomen in de voorstellen.

### **Communicatie**

Aan het besluit is een persbericht gekoppeld. Na de besluitvorming stellen we een communicatie-aanpak op. Hierin wordt de verdere communicatie rondom dit besluit meegenomen, het omvat alle relevante zaken in het beheer en onderhoud van de openbare ruimte, toegespitst op verwachtingsmanagement.

### **Participatie**

We hebben de ontvangen meldingen van inwoners geanalyseerd en de resultaten meegenomen in de onze afwegingen.

### **Duurzaamheid**

Meerdere voorstellen hebben een verbetering van de duurzaamheid tot gevolg. Dat betreft vooral de omgang met restproducten, klimaatadaptatie en verbetering van de biodiversiteit.

| Heeft je voorstel invloed op de Meierijstadse duurzaamheidsdoelen? |                                                       |                                                                                                                     |                                                                                                                                      |
|--------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Doel                                                               | Toelichting                                           | Positieve invloed                                                                                                   | Negatieve invloed                                                                                                                    |
| CO <sub>2</sub> -neutraal                                          | Fossielvrij door besparen en duurzame warmte en opwek | Minder verzamelen en afvoeren van bladresten en minder slootonderhoud zorgt voor een lagere uitstoot door machines. | Extra veegbeheer, maaien en ruimen en extra snijden van graskanten hebben meer uitstoot van CO <sub>2</sub> door machines tot gevolg |
| MVO                                                                | Eerlijke en duurzame handel en bedrijfsvoering        | n.v.t.                                                                                                              | n.v.t.                                                                                                                               |

|                                                       |                                                                                       |                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                          |
|-------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Circulair                                             | Minder CO <sub>2</sub> -uitstoot en gebruik van materialen door kringlopen te sluiten | Het laten liggen van gevallen blad zorgt voor minder transport en minder te verwerken restproducten                                                                                                       | Het vaker afvoeren van restproducten zorgt voor meer transport bewegingen en meer restproducten die verwerkt moeten worden                                               |
| Schone lucht                                          | Gezondheidswinst door minder schadelijke uitstoot                                     | Minder verzamelen en afvoeren van bladafval zorgt voor een lagere uitstoot van uitlaatgassen door machines                                                                                                | Extra veegbeheer, maaien en ruimen en extra snijden van graskanten veroorzaakt meer uitstoot van uitlaatgassen door machines                                             |
| Klimaatbestendig                                      | Mensen en omgeving bestand tegen extremer weer                                        | Het laten liggen van bladresten en het mulchen met organisch materiaal zorgt voor een robuustere bodem een planten die beter bestand zijn tegen de gevolgen van klimaatsverandering                       | Extra veegbeheer, maaien en ruimen en extra snijden van graskanten veroorzaakt een kleine toename van CO <sub>2</sub> in de atmosfeer waardoor de opwarming ook toeneemt |
| Biodiversiteit                                        | Behoud soorten is verplicht, verbetering waar mogelijk                                | Het laten liggen van bladresten en het mulchen met organisch materiaal zorgt voor meer bodemleven dat ook weer een voedselbron is voor andere dieren. Maaien en ruimen zorgt voor meer kruiden in de berm | Geen significante negatieve gevolgen                                                                                                                                     |
| Heb je alternatieven overwogen of belangen afgewogen? |                                                                                       | Verhoging van de beeldkwaliteit veroorzaakt intensiever beheer dat negatieve gevolgen heeft voor de duurzaamheid. Er zijn geen alternatieven als men streeft naar meer beeldkwaliteit                     |                                                                                                                                                                          |



## MEIERIJSTAD

### Financiële toelichting

#### Voorstel 2026

|                                                                      | Thema                                                           | Kosten       | Dekking     | Saldo        |
|----------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------|--------------|-------------|--------------|
| Jaarlijks graskanten van gazons langs verhardingen snijden           | beeldkwaliteit                                                  | € 72.000,00  |             |              |
| Extra straatreiniging ivm natuurlijk afval buiten de bladval periode | beeldkwaliteit                                                  | € 50.000,00  |             |              |
| Op meer plekken bermen maaien en ruimen ipv maaien en kneuzen        | biodiversiteit                                                  | € 48.000,00  |             |              |
| Boomspiegels in verhardingen laten begroeien met kruiden             | biodiversiteit                                                  |              | € 40.000,00 |              |
| Bladresten gazons en beplantingen laten liggen waar dat kan          | biodiversiteit, klimaatadaptatie, circulariteit                 |              | € 15.000,00 |              |
| Beplantingsvakken mulchen                                            | biodiversiteit, klimaatadaptatie, beeldkwaliteit, circulariteit | € 10.000,00  | € 10.000,00 |              |
| Verdeling onderhoudsplicht bermsloten obv Keur waterschappen         | beeldkwaliteit, waterbeheer                                     | € 60.000,00  |             |              |
| <b>Totaal</b>                                                        |                                                                 | € 240.000,00 | € 65.000,00 | € 175.000,00 |

#### Voorstel 2027

|                                                                      | Thema                                                           | Kosten       | Dekking     | Saldo        |
|----------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------|--------------|-------------|--------------|
| Jaarlijks graskanten van gazons langs verhardingen snijden           | beeldkwaliteit                                                  | € 72.000,00  |             |              |
| Extra straatreiniging ivm natuurlijk afval buiten de bladval periode | beeldkwaliteit                                                  | € 50.000,00  |             |              |
| Op meer plekken bermen maaien en ruimen ipv maaien en kneuzen        | biodiversiteit                                                  | € 48.000,00  |             |              |
| Boomspiegels in verhardingen laten begroeien met kruiden             | biodiversiteit                                                  |              | € 40.000,00 |              |
| Bladresten gazons en beplantingen laten liggen waar dat kan          | biodiversiteit, klimaatadaptatie, circulariteit                 |              | € 15.000,00 |              |
| Beplantingsvakken mulchen                                            | biodiversiteit, klimaatadaptatie, beeldkwaliteit, circulariteit | € 10.000,00  | € 10.000,00 |              |
| <b>Totaal</b>                                                        |                                                                 | € 180.000,00 | € 65.000,00 | € 115.000,00 |

Voor deze incidentele extra kosten van € 175.000,- in 2026 en € 115.000,- in 2027 is geen dekking aanwezig.

De raad voor te stellen een incidenteel budget van incidenteel budget van € 175.000,- voor 2026 en €115.000 voor 2027 beschikbaar te stellen voor “verbetering van de beheer kwaliteit in de openbare ruimte.

De lasten hiervan als volgt te verwerken:

Het incidenteel benodigde bedrag van € 175.000 in 2026 en € 115.000 in 2027 bij te ramen in de begroting 2026 en verder en dit bedrag ten laste van het exploitatieresultaat van de gemeente begroting 2026 e.v. te brengen.

#### **Planning**

Wanneer de raad instemt met deze voorstellen kunnen vanaf 2026 de wijzigingen ingevoerd worden. Eerst zullen bestaande onderhoudscontracten aangepast en opnieuw aanbesteed moeten worden.

#### **Rechtsbescherming**

N.v.t.

#### **Monitoring en evaluatie**

De onderhoudskwaliteit wordt voortdurend gemeten volgens de CROW-kwaliteitssystematiek. Samen met de uitvoerende partijen wordt de werkwijze regelmatig geëvalueerd. Ook de leefbaarheidsmonitor wordt meegenomen bij het actualiseren van de beheerplannen. Na twee jaar wordt de voorgestelde aanpak geëvalueerd.

#### **Bijlagen**

Notitie met voorstellen voor de beheer kwaliteit openbare ruimte

#### **Onderliggende documenten**

Geen

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van de gemeente Meierijstad,  
De secretaris, De burgemeester,

Drs. M.J.M. Meertens

ir. C.H.C. van Rooij



De raad van de gemeente Meierijstad,

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 15 juli 2025

Gelet op artikel 147 van de Gemeentewet

**Besluit gemeenteraad:**

1. De gemeenteraad besluit in te stemmen met de voorstellen ter verbetering van de beheer kwaliteit van de openbare ruimte.
2. De gemeenteraad stelt een incidenteel budget van € 175.000,- voor 2026 en €115.000 voor 2027 beschikbaar voor “verbetering van de beheer kwaliteit in de openbare ruimte
3. De gemeenteraad besluit de incidentele lasten te verwerken in de begroting 2026 en verder.
4. De gemeenteraad stemt in om de voorgestelde aanpak na twee jaar te evalueren.

Aldus besloten in zijn openbare vergadering van 18 september 2025

De raad voornoemd,  
De griffier,

De voorzitter,

drs. K.J.H.A. van Oort

ir. C.H.C. van Rooij